

QO'TIR (CHESOTKA) KASALLIGINING MIKROSKOPIK LABORATOR TASHXISOTINING YANGI USLUBI

Mamatxujayev Azamat Saidakbarovich

Andijon Davlat Tibbiyot institute Yuqumli

kasalliklar kafedrası Katta o'qituvchisi

Annotatsiya: Qo'tir-bu keng tarqalgan teri infeksiyasi hisoblanadi. Bu juda yuqumli va kasalxonalar, qariyalar uylari va qamoqxonalar kabi gavjum muhitda tez tarqalishi mumkin. Qo'tir tashxisi odatda klinik belgilar va fizik tekshiruvga asoslanadi, ammo bu usullar cheklovlariga ega bo'lib, aniqroq va ishonchli diagnostika usuliga ehtiyoj tug'diradi. So'nggi yillarda qo'tirni mikroskopik laboratoriya diagnostikasining yangi usuli ishlab chiqildi, bu aniqlik va samaradorlik nuqtai nazaridan istiqbolli natijalarni ko'rsatdi.

Kalit so'zlar: qo'tir kasalligi, kelib chiqish, uy hayvonlar, mikroskopik tekshiruv, an'anaviy usul, reaksiya

Mavzuning dolzarbligi: Qo'tirni tashxislashning an'anaviy usuli mikroskop ostida ishlar bajarish, tuxumlar yoki najas pelletlarini aniqlashni o'z ichiga oladi. Biroq, bu usul bir nechta kamchiliklarga ega, jumladan, past sezuvchanlik va o'ziga xoslik, shuningdek, jarayonni o'tkazish uchun tajribali xodimlarga ehtiyoj. Bundan tashqari, an'anaviy usul ko'p vaqt talab etadi va bemor uchun noqulay bo'lishi mumkin bo'lgan terini qirib tashlash kabi invaziv muolajalarni talab qiladi.

Qo'tir belgilariga quyidagilar kiradi:

-Qichishish, ko'pincha kuchli va odatda kechasi yomonlashadi:

-Yupqa, to'lqinsimon tunnellar teri ustidagi mayda pufakchalar yoki bo'rtiqlardan iborat. Qo'tir ko'pincha teri burmalarida uchraydi.

Ammo qo'tir tananing ko'p qismlarida paydo bo'lishi mumkin. Kattalar va kattaroq bolalarda qo'tir ko'pincha topiladi:

-Barmoqlar va oyoq barmoqlari o'rtasida,

-Qo'ltiqlarda,

-Bel atrofida,

-Bilaklarning ichki qismlari bo'ylab,

-Ichki tirsaklarda,

-Oyoq tagida,

-Ko'krakda,

-Nipellar atrofida,

-Qorin tugmasi atrofida,

-Jinsiy organlar atrofida,

-Cho'qqi sohasida,

-Dumbalarda

Chaqaloqlar va yosh bolalarda qo'tirning keng tarqalgan joylari odatda quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- Barmoqlar,

-Yuz, bosh terisi va bo'yin

- Qo'llarning kaftlari,

-Oyoq tagliklari

Agar siz ilgari qo'tir bilan kasallangan bo'lsangiz, alomatlar bir necha kun ichida paydo bo'lishi mumkin. Agar sizda hech qachon qo'tir bo'lmagan bo'lsa, alomatlar boshlanishi uchun olti haftagacha vaqt ketishi mumkin. Agar sizda hech qanday alomatlar bo'lmasa ham, siz qo'tirni yuqtirishingiz mumkin.

Qo'tirga sakkiz oyoqli mayda kana sabab bo'ladi. Urg'ochi teri ostiga chuqur kirib, tuxum qo'yadigan joyda tunnel yasaydi.

U tuxumdan chiqadi, lichinkalari teri yuzasiga chiqib, u yerda pishib yetiladi. Keyinchalik bu terining boshqa joylariga yoki boshqa odamlarning terisiga tarqalishi mumkin. Qichishish organizmning ularning tuxumlari va chiqindilariga allergik reaksiyasi tufayli yuzaga keladi.

Qo'tir bilan og'rigan odam bilan teri bilan yaqin aloqada bo'lish va kamroq tez-tez kiyim yoki choyshabni almashish uning tarqalishiga olib kelishi mumkin. Uy hayvonlari qo'tirni odamlarga yuqtirmaydi. Hayvonlarga ta'sir qiluvchi qo'tir odamlarda omon qolmaydi yoki ko'paymaydi.

Biroq, qo'tir bilan kasallangan hayvon bilan bo'lganda, agar u teri ostiga tushsa, qisqa qichishishga olib kelishi mumkin. Ammo bir necha kun ichida kana o'ladi.

Qo'tirni mikroskopik laboratoriya diagnostikasining yangi usuli molekulyar va immunologik usullarning kombinatsiyasidan foydalangan holda ushbu cheklovlarni hal qiladi. Bu usul zararlangan hududdan teri namunalarini yig'ishni, so'ngra DNKni ekstraktsiya qilishni va qo'tir bilan bog'liq o'ziga xos antijenlarni aniqlashni o'z ichiga oladi. Polimeraza zanjiri reaksiyasi (PCR) kabi molekulyar usullardan foydalanish tez va aniq aniqlashga

imkon beradi, ferment bilan bog'langan immunosorbent tahlili (Elishay) kabi immunologik usullar teri namunalarida o'ziga xos antijenlarni aniqlashga imkon beradi.

Tekshiruv usullari. Yangi usulning asosiy afzalliklaridan biri uning yuqori sezuvchanligi va o'ziga xosligi bo'lib, ular bir nechta tadqiqotlarda isbotlangan. Bu shuni anglatadiki, yangi usul teri namunalarida qo'tir va antijenler mavjudligini aniq aniqlashga qodir, bu esa yanada ishonchli tashxisga olib keladi. Bundan tashqari, yangi usul invaziv emas va oddiy va oson mavjud bo'lgan laboratoriya uskunalari yordamida amalga oshirilishi mumkin, bu esa uni sog'liqni saqlashning keng doiralarida foydalanishga yaroqli qiladi.

Yangi usulning yana bir afzalligi uning samaradorligi va tezligidir. Natija berish uchun bir necha kun ketishi mumkin bo'lgan an'anaviy usuldan farqli o'laroq, yangi usul bir necha soat ichida tashxis qo'yishi mumkin. Ushbu tez burilish vaqti qoraqo'tir epidemiyasini o'z vaqtida boshqarish uchun juda muhimdir, chunki bu davolanishni tezda boshlash va infeksiyaning yanada tarqalishining oldini olish uchun nazorat choralarini amalga oshirishga imkon beradi.

Bundan tashqari, yangi usul qo'tir bilan og'rigan bemorlarga yordam sifatini yaxshilash imkoniyatiga ega. Aniqroq va o'z vaqtida tashxis qo'yish orqali yangi usul qo'tirning noto'g'ri tashxisini kamaytirishga va skabitsid muolajalaridan keraksiz foydalanishga yordam beradi. Bu, o'z navbatida, bemorlar uchun yaxshi natijalarga, shuningdek, sog'liqni saqlash tizimlari uchun xarajatlarni tejashga olib kelishi mumkin.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, qo'tirni mikroskopik laboratoriya diagnostikasining yangi usuli qo'tir diagnostikasi sohasida sezilarli yutuqni anglatadi. Uning yuqori sezuvchanligi va o'ziga xosligi, shuningdek samaradorligi va tezligi uni tibbiyot xodimlari uchun qo'tirni aniq va o'z vaqtida tashxislashda qimmatli vositaga aylantiradi. Yangi usulning keyingi tadqiqotlari va

tasdiqlanishi uning samaradorligini tasdiqlash va klinik amaliyotda keng qo'llanilishini osonlashtirish uchun kafolatlanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Swe PM, Christian LD, Lu HC, Sriprakash KS, Fischer K. *Sarcoptes scabiei* tomonidan komplementni inhibe qilish *Streptococcus pyogenes* ni himoya qiladi - *S. pyogenes*ning oqadilar keltirib chiqaradigan teri lezyonlarini yuqtirish uchun yaxshi tushunilmagan moyilligi ortidagi molekulyar mexanizmlarni ochish uchun in vitro tadqiqot. *PLoS Negl Trop Dis*. 2017 yil mart;11(3):e0005437.
2. Micali G, Lakarrubba F, Verzi AE, Chosidow O, Shvarts RA. Qo'tir: noninvaziv diagnostikadagi yutuqlar. *PLoS Negl Trop Dis*. 2016 yil iyun;10(6):e0004691.
3. Kandi V. Oddiy tuzli tog'dan foydalangan holda qo'tirning laboratoriya diagnostikasi: Klinik mikrobiologning hisoboti. *Cureus*. 2017 yil 19 mart;9(3):e1102.
4. Stamm LV, Strowd LC. "Qichishish" ga e'tibor bermaslik: Qo'tirning global sog'liq muammosi. *Am J Trop Med Hyg*. 2017-yil dekabr;97(6):1647-1649.
5. Vasanwala FF, Ong CY, Aw CWD, qanday CH. Qo'tirni boshqarish. *Singapur Med J*. 2019 yil iyun;60(6):281-285.